



IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

IR-RAPPREŻENTANT GHOLI TAL-
UNJONI EWROPEA GHALL-
AFFARIJET BARRANIN U L-
POLITIKA TA' SIGURTÀ

Brussell, 24.6.2013
JOIN(2013) 22 final

**KOMUNIKAZZJONI KONĠUNTA LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-
KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

LEJN STRATEĠIJA KOMPRESIVA TAL-UE GHALL-KRIŻI SIRJANA

KOMUNIKAZZJONI KONĠUNTA LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

LEJN STRATEĠIJA KOMPRESIVA TAL-UE GHALL-KRIŻI SIRJANA

INTRODUZZJONI

Il-pass tad-deterjorazzjoni tal-kunflitt fis-Sirja f'dawn l-aħħar xhur hija tali li holqot katastrofi umanitarji li qed tinfirex mar-reġjun kollu. B'żieda mat-tbatija umana kkawżata, dan il-kunflitt mhux biss qed ikisser is-soċjetà tradizzjonali Sirjana iżda wkoll qed jipperikola serjament l-istabbiltà tal-pajjiżi ġirien, il-Libanu u l-Gordani b'mod partikolari, bl-ebda prospett ta' tmiem vizibbli immedjat.

Din il-Komunikazzjoni Kongunta tipproponi strateġija komprensiva tal-Unjoni Ewropea (UE) bħala reazzjoni għall-kunflitt u l-konsegwenzi tiegħu kemm fis-Sirja kif ukoll fil-pajjiżi ġirien tagħha.

Sa mill-bidu tal-kunflitt, konna xhieda ta' tnaqqis drammatiku tas-sigurtà tal-bniedem, b'aktar minn 93 000 mejta u 1,6 miljun rifugjat minn Ġunju 2013. Stimi konservattivi jindikaw li 6,8 miljun ruħ jehtieġu l-ghajnuna, 4,25 miljun huma spustjati internament (IDPs), u l-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Rifugjati (UNHCR) jipprevedi l-possibbiltà ta' 3,45 miljun rifugjat sa tmiem din is-sena. Is-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fis-Sirja wkoll marret lura b'mod drammatiku. Fir-rapport tagħha ta' Ġunju 2013, il-Kommissjoni Internazzjonali Indipendenti ta' Inkjesta tan-NU dwar is-Sirja (CoI) tikkundanna l-livelli godda ta' brutalità tal-kunflitt, u qed tipprezenta dokumenti għall-ewwel darba, dwar l-impożizzjoni sistematika tal-assedji, l-użu ta' agenti kimiċi u l-ispostamenti bil-forza. Is-CoI tfakkar li l-forzi tal-Gvern u l-milizja affiljata kkommettew delitti kontra l-umanità, delitti tal-gwerra u vjolazzjonijiet serji tad-drittijiet tal-bniedem u tal-liġi umanitarja internazzjonali. Hemm ukoll evidenza li gruppi armati kontra l-Gvern ikkommettew reati tal-gwerra u abbużi serji oħra, għalkemm mhux tal-istess intensità u skala daqs dawk imwettqa mill-awtoritajiet Sirjani. Is-Segretarju Ġenerali tan-NU rrapporta lill-Kunsill tas-Sigurtà f'Ġunju 2013 li kemm l-Armata Sirjana Hfielsa (li allegatament tirrekluta suldati tfal) kif ukoll il-forzi tal-Gvern, inkluzi l-Forzi Armati Sirjani, is-servizzi ta' intelligenza u l-milizja tar-reġim kienu involuti fi vjolazzjonijiet serji kontra t-tfal.

L-ewwel prijorità tal-Unjoni Ewropea hija li tippromwovi soluzzjoni politika bl-ghan li ttemm il-vjolenza. Hekk kif is-Sirja tidhol fit-tielet sena tagħha ta' kriżi, u minkejja xi progress li sar fuq l-art mill-forzi tal-Gvern tas-Sirja, hemm possibbiltà qawwija ta' kunflitt dewwiemi, bl-ebda naħa kapaċi li tasserixxi superjorità militari konklużiva. Sa issa, kien hemm ftit progress biex jintlaħaq kunsens fil-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti (KSNU). Madankollu, il-ftehim reċenti bejn is-Segretarju tal-Istat tal-Istati Uniti Kerry u l-Ministru tal-Affarijiet Barranin Russu Lavrov biex jergghu jifthu n-negozjati fuq il-bażi tal-Komunikat ta' Ġinevra tal-2012 u jorganizzaw konferenza tal-paċi internazzjonali dwar is-Sirja ("Ġinevra II") ta impetu gdid għall-proċess politiku.

B'mod parallel mal-isforzi fuq il-front politiku, l-UE mmobilizzat l-istrumenti kollha tagħha biex tikkontribwixxi għal rispons internazzjonali usa'. L-UE hija għalhekk l-akbar donatur ta' għajnuna umanitarja. Sal-lum, EUR 678 miljun f'assistenza umanitarja ngħataw mill-Istati

Membri u mill-baġit tal-UE. Barra minn hekk, l-UE mmobilizzat EUR 175 miljun minn strumenti oħra tal-baġit mhux umanitarja. Fi ftit kliem, ir-reazzjoni totali għall-kriżi diġà lahqet aktar minn EUR 850 miljun. Madankollu, anki din is-somma sostanzjali mhijiex biżżejjed biex tlahhaq mal-htigijiet umanitarji massivi u li qed jiżdiedu.

L-isfida ewlenija li qed taffronta l-UE fit-twassil tal-ghajnuna hija l-ambjent perikoluż u kumpless fejn il-ligi umanitarja internazzjonali qed tiġi wisq ta' spiss injorata. Skont il-prinċipji umanitarji, l-UE taħdem mal-partijiet interessati kollha fil-kunflitt, waqt li tibni rabtiet aktar mill-qrib mal-komunitajiet lokali u l-kunsilli lokali tagħhom jghinu f'li jintlaħqu l-htigijiet bażiċi bħall-assistenza medika, is-sigurtà tal-ikel, l-elettriku, l-ilma u servizzi oħra. Din l-assistenza għandha tiġi pprovduta permezz tal-kanali kollha possibbli biex ikun assigurat aċċess effiċjenti.

Il-konsegwenzi dejjem aktar imprevedibbli u destabbilizzanti tal-kunflitt fis-Sirja qed jinhassu lil hinn mill-fruntieri tas-Sirja. Il-Libanu u l-Ġordan, li kienu diġà qed jaffaċċjaw sfidi sostanzjali qabel ma faqqgħet il-kriżi, issa qed ihabbtu wiċċhom ma' sitwazzjoni bla preċedent li thedded l-istabbiltà interna tagħhom. It-Turkija u l-Iraq ukoll qed ihabbtu wiċċhom ma' problemi politiċi potenzjali relatati direttament mal-affiljazzjoni politika, etnika, u reliġjuża tar-rifugjati, minkejja l-fatt li l-kapaċità ta' assorbiment soċjoekonomika relattiva tagħhom hija oġhla minn dik tal-Libanu u l-Ġordan.

L-izviluppi drammatiċi u l-htigijiet li qed jiżdiedu b'ritmu mgħaġġel, isejhu għal azzjoni urgenti u komprensiva ta' rispons xieraq għall-isfidi. Dan il-pakkett ta' rispons għandu jgħib flimkien il-politiki u l-istrumenti tal-UE u tal-Istati Membri tagħha biex jiġu indirizzati l-bżonnijiet umanitarji immedjati f'manjiera komprensiva u koordinata, biex titrażżan u tkun rizolta l-kriżi tas-Sirja, u jkun promoss l-aċċess għall-gustizzja u r-responsabbiltà, biex tiġi ppreservata l-istabbiltà tal-pajjiżi ġirien u biex jitwasslu sforzi internazzjonali ta' rikostruzzjoni fuq perjodu ta' żmien itwal, ladarba tkun instabet paċi dejjiema.

L-UE tinsab f'qagħda tajba biex tagħti kontribut deċiżiv billi tista' tibni i) fuq is-saħħa tar-relazzjonijiet politiċi tagħha u t-trazzjoni mad-diversi partijiet interessati, li ħafna minnhom jistennew rwol b'saħħtu tal-UE; ii) il-kapaċità tagħha li tiffaċilita l-koordinazzjoni u ; iii) l-esperjenza tagħha mhux biss fit-twassil tal-assistenza umanitarja iżda wkoll f'li tittratta kwistjonijiet ta' sigurtà kif ukoll il-fażijiet ta' rikostruzzjoni wara kunflitt.

Din il-Komunikazzjoni Kongunta tipproponi l-elementi ewlenin ta' rispons komprensiv tal-UE għall-kriżi, filwaqt li tenfasizza l-azzjonijiet u l-inizjattivi diġà meħuda sa issa mir-Rappreżentant Għoli u mill-Kummissjoni Ewropea.

1. REAZZJONI KOMPRESIVA TAL-UE

Reazzjoni komprensiva tal-UE għandu jkollha l-għan li a) tappoġġa soluzzjoni politika li twassal għal soluzzjoni sostenibbli għall-kriżi, b) tevita d-destabilizzazzjoni reġjonali mit-tixrid tal-kunflitt lejn il-pajjiżi ġirien; c) tindirizza l-qagħda umanitarja drammatika biex tassisti l-popolazzjoni affettwata; d) tindirizza l-konsegwenzi tal-kunflitt fuq il-UE.

Dak li bihsiebna nagħmlu:

- Nappoġġaw soluzzjoni politika permezz ta' pożizzjoni tal-UE robusta fil-konferenza internazzjonali "Ġinevra II" li ġejja.
- Nahdmu mal-oppożizzjoni biex tiegħu sehem fil-Konferenza "Ġinevra II" u tkun rrapreżentata minn interlokutori legittimi li jistgħu jidhlu għall-impenji.
- Aktar hídma biex ikun żgurat l-aċċess għall-assistenza umanitarja għaż-żoni kollha milquta mill-kunflitti.
- L-iżvilupp ta' aktar eżenzjonijiet fis-sistema ta' sanzjonijiet biex jipprovdu appoġġ għall-poplu Sirjan.
- Żieda fl-assistenza finanzjarja tal-baġit tal-UE b'EUR 400 miljun fl-2013 biex ikopru l-htigijiet prijoritarji min-naħa tal-poplu milqut fis-Sirja u r-reġjun.
- Żieda fl-appoġġ għal komunitajiet li jospitaw fil-pajjiżi ġirien tas-Sirja, sabiex jappoġġjaw u jtejbju l-kapaċità tagħhom li jitrattaw mar-rifuġjati.
- Jibqgħu jithegħgu n-Nazzjonijiet Uniti biex jitrattaw l-allegazzjonijiet ta' vjolazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem, id-drittijiet umanitarji internazzjonali u l-libertajiet fundamentali.
- L-inkoraġġiment tas-solidarjetà ma' persuni partikolarment vulnerabbli li jista' jkollhom bżonn ta' risistemazzjoni.
- Il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni taċ-ċittadini tal-UE u t-trattament mal-"għellieda barranin" tal-UE li vvjaġġjaw fiż-żona ta kunflitt.
- It-thejjija għall-faži ta' rikostruzzjoni u riabilitazzjoni wara l-gwerra.

1.1 Hidma fuq ftehim politiku fir-rigward tal-kunflitt

L-ewwel prijorità tal-UE għandha tkun li tappoġġa soluzzjoni politika għall-kunflitt li twassal għal tranżizzjoni lejn proċess demokratiku, filwaqt li tiġi indirizzata s-sitwazzjoni umanitarja kritika. L-UE għandha tappoġġa l-isforzi kollha biex jiġi żgurat li proċess bħal dan ma jiġix dominat minn atturi li jippruvaw isegwu miri settarji.

L-UE għandha tkompli **tappoġġa b'mod attiv l-isforzi tal-Istati Uniti u r-Russja biex jerġgħu jittqajmu negozjati politiċi** abbażi tal-Komunikat ta' Ġinevra ta' Ġunju 2012. Ir-Rappreżentant Għoli diġà indikat l-appoġġ qawwi tagħha għal dawn l-isforzi. L-UE għandha wkoll tkun lesta li ttipprovdi kwalunkwe appoġġ lir-Rappreżentant Speċjali Kongunt tal-Lega tal-Istati Għarab-NU f'dan ir-rigward. Bil-ħsieb ta' possibbiltà ta' konferenza "Ġinevra II", l-UE għandha thejji kontribut sostanzjali u **tiżgura pożizzjoni tal-UE robusta.**

Fil-qafas tal-preparazzjoni għall-konferenza futura, l-UE għandha taħdem mill-qrib mal-Istati Uniti u mar-Russja lejn kondizzjonijiet li jwasslu għal ftehim politiku mmexxi mis-Sirjani. Dan ikun l-ewwel jehtieg li jitfittex approċċ komuni mir-rappreżentanti taż-żewġ naħat, li jridu jkunu interlokutori legittimi li jistgħu jagħmlu l-impenji. L-UE għandha tinkoraġġixxi ż-żewġ partijiet, permezz tal-mezzi disponibbli, biex jieħdu sehem fin-negozjati fil-konferenza dwar il-paċi. L-UE tinsab lesta li tghin lill-komponenti differenti tal-Koalizzjoni Nazzjonali għall-Forzi Rivoluzzjonarji u tal-Oppożizzjoni Sirjana (SOC) fit-thejjija tal-Konferenza.

L-UE għandha tkompli l-impenn tagħha mal-SOC, filwaqt li tibqa' miftuħa għall-kooperazzjoni ma' gruppi moderati oħra, u tghinhom biex ikunu jistgħu jikkostitwixxu lilhom

infushom bhala interlokuturi kredibbli. Fl-appoġġ tagħha għall-SOC, l-UE għandha thegħġ iktar l-inklussività u tiżgura li d-drittijiet tal-bniedem jiġu rispettati.

Fil-qafas tal-konferenza dwar il-paċi fis-Sirja, l-UE għandha tiżviluppa miżuri għall-bini tal-fiduċja li għandhom jiġu implimentati progressivament bil-hsieb li jippromwovu: l-aċċess għall-ghajnuna umanitarja u l-aċċess mingħajr xkiel għall-haddiema umanitarji; ir-rispett għal-liġi umanitarja internazzjonali; ir-rilaxx tal-prigunieri politiċi; ir-ritorn tal-osservaturi tan-NU u l-implimentazzjoni gradwali ta' waqfien mill-ġlied.

F'koordinazzjoni mal-Istati Uniti u mar-Russja, l-UE għandha tkompli l-hidma diplomatika kemm mal-Membri tal-KSNU kif ukoll ma' pajjiżi ewlenin ohra fuq iż-żewġ naħat tal-kunflitt, partikolarment mat-Turkija, l-Arabja Sawdija, il-Qatar, l-Eġittu, l-Iraq, il-Ġordan, u l-Iran.

1.2 L-involvement tal-pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet mhux governattivi

L-interlokuturi prinċipali jinkludu l-Istati Uniti, ir-Russja, it-Turkija, l-Arabja Sawdija, il-Qatar, l-Eġittu, il-Kunsill dwar il-Kooperazzjoni fil-Golf u l-Lega Għarbija. Ir-rwol tal-Iran bhala parti mill-bini tal-ekwazzjoni politiku u militari se jkollu jiġi rikonoxxut u indirizzat.

Il-mexxejja Lebanizi impenjaw ruhhom f'politika ta' dissoċjazzjoni f'Ġunju 2012 fid-Dikjarazzjoni ta' Baabda, li giet aċċettata mill-forzi politiċi ewlenin kollha. Madankollu, l-involvement akbar tal-Hesbollah fis-Sirja, allegatament biex jiddefendu l-poplu Libaniż u l-postijiet sagri, kif ukoll il-provvisti tal-armi u l-ġellieda tal-oppożizzjoni Sirjana mil-Libanu jiksru l-politika uffiċjali ta' dissoċjazzjoni. Xi gruppi tal-oppożizzjoni Sirjana u l-Hezbollah sahhew ir-retorika tagħhom fost għadd dejjem akbar ta' incidenti transfruntiera. L-UE ddenunzjat il-vjolazzjonijiet fit-territorju Lebaniz fil-kunflitt tas-Sirja u se ssahha il-messaġġ li l-Libanu kollu għandu jibqa' jsegwi u jirrispetta l-politika ta' dissoċjazzjoni. Barra minn hekk, l-UE se tesplora l-possibiltajiet biex jissahha l-kapaċitajiet tal-istrutturi ta' sigurtà tal-Istat tal-Libanu bhala mezz biex titjeb l-istabbiltà fil-Libanu u l-istabbiltà tar-reġjun kollu kemm hu.

Il-pajjiżi tal-Golf u t-Turkija huma msieħba importanti biex jghinu sabiex tinstab soluzzjoni dejjiema. L-UE se tkompli timpenja ruhha attivament ma' dawn l-imsieħba, filwaqt li tenfasizza l-htieġa ta' valutazzjoni bir-reqqa ta' kwalunkwe involvement fil-kunflitt u l-konsegwenzi tiegħu, inkluż fir-rigward ta' dawk li huma d-destinatarji finali tal-appoġġ militari u l-politika tagħhom. L-UE se tenfasizza wkoll l-urgenza li tappoġġa l-isforzi attwali lejn il-qawmien mill-ġdid tal-proċess ta' Ġinevra u l-esplorazzjoni tal-mezzi disponibbli għat-twassil ta' ghajnuna mhux militari.

Flimkien mal-imsieħba kollha u l-interlokuturi, l-UE se tkompli tenfasizza l-htieġa urgenti għal proċess politiku u n-negozjati bl-ghan li jintemm il-kunflitt malajr u li tiġi llimitata kwalunkwe firxa reġjonali.

1.3 Ġustizzja u responsabbiltà

Sa mill-bidu tal-kriżi, l-UE involviet ruhha f'fora multilaterali sabiex jiġi żgurat li l-vjolazzjonijiet sistematiċi tad-drittijiet tal-bniedem li għaddejjin bhalissa, id-dritt umanitarju internazzjonali u l-libertajiet fundamentali jiġu indirizzati. L-UE qed tassumi rwol ewlieni, permezz ta' hidma mill-qrib mal-Istati tar-reġjun, fil-Kunsill għad-Drittijiet tal-Bniedem tan-Nazzjonijiet Uniti sabiex tlaqqa' tliet Sessjonijiet Speċjali dwar is-Sirja u biex titwaqqaf Kummissjoni ta' Inkjesta Indipendenti tan-NU.

L-UE għandha tiżgura li t-thassib tagħha dwar il-vjolazzjonijiet mifruxa tad-drittijiet tal-bniedem jiġu indirizzati bhala parti integrali mill-proċess biex jintemm il-konflitt. L-aktar elementi importanti fil-promozzjoni tal-Komunikat ta' Ġinevra, l-impenn għal responsabbiltà u

r-rikonċiljazzjoni nazzjonali għandu jiġi enfasizzat, speċjalment il-htieġa għal pakkett komprensiv għall-ġustizzja tranżizzjonali, inkluż kumpens jew riabilitazzjoni għall-vittmi tal-kunflitt kif ukoll passi lejn ir-rikonċiljazzjoni nazzjonali. L-UE għandha wkoll tfakkar il-htieġa li jittiehdu passi effettivi biex jiġi żgurat li l-gruppi vulnerabbli jkunu mharsa, sabiex jiġu evitati aktar vjolazzjonijiet.

Il-pożizzjoni tal-UE għandha tkun li, jekk it-tħassib dwar id-delitti tal-gwerra u d-delitti kontra l-umanità ma jiġix indirizzat kif xieraq fuq livell nazzjonali, il-Qorti Kriminali Internazzjonali għandha tiehdu hsieb is-sitwazzjoni. Billi l-KSNU jista' jirreferi s-sitwazzjoni fis-Sirja lill-Qorti Kriminali Internazzjonali fi kwalunkwe hin, l-UE għandha tkompli titlob lill-KSNU biex jindirizza b'mod urgenti s-sitwazzjoni fis-Sirja fl-aspetti kollha, inkluż fir-rigward ta' din il-kwistjoni.

Filwaqt li titqies l-importanza tad-dokumentazzjoni tal-ksur tal-ligi li qed isehh fuq l-art, inkluż l-użu possibbli ta' agenti kimiċi u l-armi u l-importanza ta' dan biex tkun żgurata r-responsabbiltà effettiva ta' min qed iwettaq ir-reati, l-UE għandha tkompli tappoġġja l-Kummissjoni ta' inkjesta. Għandha wkoll ittenni l-appelli tagħha lill-awtoritajiet Sirjani biex jikkoperaw bis-shih mal-Kummissjoni ta' Inkjesta, inkluż billi jagħtuha aċċess shih, immedjat u hieles fit-territorju tas-Sirja. F'żoni kkontrollati mill-oppożizzjoni, il-Kummissjoni ta' Inkjesta għandha wkoll tithalla twettaq hidmietha mingħajr xkiel.

1.4. Sanzjonijiet

L-UE bdiet l-introduzzjoni ta' eżenzjonijiet mir-reġim ta' sanzjonijiet tagħha biex issostni l-oppożizzjoni u l-poplu Sirjan. F'dan l-ispirtu, l-eżenzjonijiet li għandhom jingħataw mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tal-Istati Membri ġew introdotti għal miżuri ekonomiċi fis-setturi taż-żejt, tal-gass u fis-setturi bankarji. L-SOC se tiġi kkonsultata matul il-proċess ta' awtorizzazzjoni. L-eżenzjonijiet għandhom jgħinu lill-poplu ċivili Sirjan, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqsa mal-ilħuq tat-tħassib umanitarju, biex tiddefendi s-servizzi bażiċi, ir-rikostruzzjoni, ir-restawrar tal-attività ekonomika normali jew għanijiet ċivili oħrajn. Bhalissa għaddejja hidma biex tiġi żgurata implimentazzjoni effiċjenti u biex jiġu identifikati iktar eżenzjonijiet possibbli għall-benefiċċju tal-poplu Sirjan. Mill-1 ta' Ġunju, il-possibbiltà ta' kunsinna ta' armi lejn is-Sirja se tkun soġġetta għal politiki nazzjonali taht kundizzjonijiet stretti kif definit fid-Dikjarazzjoni tal-Kunsill adottata fis-27 ta' Mejju. Kwalunkwe tip ieħor ta' assistenza għandu jirrispetta l-Konklużjonijiet tal-Kunsill tal-FAC u l-qafas eżistenti tal-UE (il-Pożizzjoni Komuni dwar il-kontroll fuq l-esportazzjonijiet tal-armi).

1.5. Theddid kimiku u bijoloġiku

Hemm tħassib li qed jiżdied fir-rigward ta' rapporti dwar l-użu ta' armi kimiċi u bijoloġiċi fis-Sirja. L-UE se tkompli ssus għal spetturi tan-NU biex jithallew jidhlu fil-pajjiż biex jinvestigaw l-allegazzjonijiet kollha ta' dan it-tip. Sabiex jiġu evitati dawn l-avvenimenti devastanti b'konsegwenzi potenzjalment fatali tal-popolazzjoni fir-reġjun, u biex jiġu skoperti u biex wiehed jreagixxi għalihom, l-UE bhalissa qed teżamina għażliet possibbli għal aktar koordinazzjoni u kooperazzjoni li jistgħu jiġu esplorati mal-Istati Membri tal-UE, mal-korpi internazzjonali rilevanti (l-OCHA, l-ICRC, il-WHO, l-INTERPOL u l-OPCW) u mal-imsieħba strateġiċi.

Il-kuntatti reċenti mal-amministrazzjoni tal-Istati Uniti li għandhom l-għan li jżidu l-koordinazzjoni tal-UE/US fiż-żona CBRN (ta' materjali kimiċi, bijoloġiċi, radjoloġiċi u nukleari), notevolment dwar l-appoġġ speċifiku lill-Ġordan, huma żviluppi pożittivi u juru l-benefiċċju ta' kooperazzjoni msahha f'dan il-qasam.

L-UE se tkompli thegġeġ lis-Sirja biex taderixxi mal-Konvenzjoni dwar l-Armi Kimiċi u biex tirtatifika l-Konvenzjoni dwar l-Armi Bijoloġiċi bħala kwistjoni ta' urgenza. L-UE tfakkar li

kull użu ta' armi kimiċi minn kwalunkwe persuna tkun xi tkun iċ-ċirkostanza hija reprehensibbli u tmur kompletament kontra n-normi u l-istandards legali tal-komunità internazzjonali. L-awtoritajiet Sirjani għandhom responsabbiltà partikolari li jiżguraw li l-armi kimiċi tagħhom jiġu mahżuna b'mod sikur sakemm il-qerda tagħhom ma tkunx għadha għet ivverifikata b'mod indipendenti u li dawn ma jkunux permessi li jaqgħu f'idejn kwalunkwe Stat ieħor jew attur mhux statali.

1.6. Intensifikar tal-assistenza

Il-Kummissjoni qed **timmobilizza ammont addizzjonali ta' EUR 400 miljun fl-2013** f'assistenza umanitarja u assistenza oħra ekonomika u għall-iżvilupp biex tindirizza l-htigijiet urġenti u l-konsegwenzi tal-kriżi fis-Sirja u l-pajjiżi ġirien, b'mod partikolari fil-Libanu u l-Ġordan. Għal dan, se tislet mir-riżervi u r-riallokazzjonijiet eżistenti ta' fondi għall-assistenza esterna. Il-pajjiżi fir-reġjun jeħtieġu assistenza umanitarja, assistenza ta' rispons għall-kriżijiet, u ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp biex jgħinu lir-rifuġjati u lil persuni oħra li jeħtieġu l-harsien, lill-popolazzjonijiet ospitanti, u biex jappoġġaw is-saħħa u s-sistemi edukattivi li jinsabu f'punt tat-tkissir.

Il-Kummissjoni tteġġeg lill-aġenziji tan-NU, lill-Organizzazzjonijiet Mhux Governattivi, lill-organizzazzjonijiet internazzjonali u lil donaturi oħra biex jipprioritizzaw l-operazzjonijiet ta' sokkors, biex jimmiraw lejn l-aktar vulnerabbli, u jsaħħu l-koordinazzjoni biex jiġi massimizzat l-użu tal-fondi disponibbli. Il-holqien ta' Fond Fiduċjarju tal-UE għas-Sirja jista' jiġi previst fi stadju aktar tard bħala mezz biex jitqawwew u jiġu kkoordinati l-kontribuzzjonijiet mid-donaturi kollha tal-UE u donaturi interessati oħra.

Se jsir ull sforz biex jiġi assigurat li l-ippjanar u l-implimentazzjoni tar-rispons tal-UE jżomm ruħu aġġornat mal-avvenimenti li jseħħu fil-post. Dan jinkludi reviżjoni tal-istrumenti kollha ta' assistenza esterna, l-użu ta' proċeduri rapidi għall-kriżijiet għall-assistenza ekonomika u għall-iżvilupp (mhux umanitarja) fl-aktar pajjiżi ġirien milquta kif ukoll il-possibbiltà ta' appoġġ makroekonomiku.

Il-Kummissjoni diġà pproponiet li tagħti assistenza makrofinanzjarja tal-UE sa EUR 180 miljun lill-Ġordan. Hija se tikkunsidra wkoll li timmobilizza strumenti oħrajn tal-UE, flimkien ma' operazzjonijiet li huma diġà ppjanati.

Matul l-aħħar hames snin, 344 student Sirjan u persunal akkademiku bbenefikaw mill-Iskema Mundus tal-Erasmus tal-UE; Barra minn hekk, 21 student Sirjan (inklużi studenti spostati) ingħataw boroż ta' studju sa issa fl-2013 u madwar 40 għandhom jirċievu boroż ta' studju godda fis-sena akkademika 2013-14. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jinstabu soluzzjonijiet adegwati għal dawn l-istudenti fi tmiem il-boroż ta' studju tagħhom, b'mod partikolari biex jiġi evitat xenarju li jkunu sfurzati li jirritornaw lejn is-Sirja. Il-Kummissjoni se tkompli **toffri boroż ta' studju lil studenti Sirjani** li joriġinaw mill-popolazzjoni tar-rifuġjati, u ssib modi biex jizdiedu l-għadd tagħhom.

L-UE tikkonferma l-prinċipju tar-rispett u l-harsien tal-wirt kulturali dinji u tesprimi l-preokkupazzjoni kbira tagħha dwar il-ħsara li saret lil oġġetti kulturali, siti arkeoloġiċi, u monumenti ta' valur storiku insostitwibbli fis-Sirja.

L-UE se żżid ukoll id-diplomazija pubblika tagħha mal-pajjiżi fir-reġjun u mas-shab internazzjonali kif ukoll mal-pubbliku ġenerali biex tikkomunika b'mod adegwat dwar ir-reazzjoni tal-UE għall-kriżi Sirjana u biex tgħin fl-i tizgura li donaturi oħra jwettqu l-impenji tagħhom u l-wegħdiet ta' finanzjament.

1.7. Kura għal persuni fil-bżonn ta' protezzjoni internazzjonali

Mill-bidu tal-kriżi f'April 2011 sa tmiem l-2012, madwar 32 000 persuni li jallegaw li huma ċittadini Sirjani applikaw għal protezzjoni fl-UE, b'madwar 7 500 oħra fl-2013 sa issa. Bhalissa, jidher li hemm qbil ġenerali li Sirjani preżenti fl-UE ma għandhomx jintbagħtu lura lejn is-Sirja, irrispettivament mill-istatus ġuridiku tagħhom. Reċentement, il-Kummissarju Għoli għar-rifuġjati sejhet, f'ittra indirizzata lill-Kummissjoni u l-Istati Membri, għall-ammissjoni umanitarja ta' 10 000 Sirjan rifuġjat minn pajjiżi fil-Lvant Nofsani u fl-Afrika ta' Fuq għar-risistemazzjoni ta' 2 000 ċittadin Sirjan iehor, partikolarment rifuġjati vulnerabbli, inklużi każijiet mediċi serji u persuni b'dizabbiltà. Il-Kummissjoni ssejjaħ lill-Istati Membri biex **jirreagixxu pożittivament għal din is-sejha billi jagħmlu disponibbli postijiet ta' ammissjoni umanitarji jew ta' risistemazzjoni għal dawn il-persuni**. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tistieden lill-Istati Membri biex **jadottaw attitudni ġeneruża lejn l-ghoti ta' vizi umanitarji lil persuni spustjati minhabba l-kriżi tas-Sirja** li għandhom membri tal-familja preżenti fl-UE, u wkoll biex idahhlu kull Sirjan li jasal fil-fruntieri esterni tal-Unjoni. Bhalissa, 11-il pajjiż li huma parti miż-żona Schengen jimponu fuq iċ-ċittadini Sirjani vizi għal tranżitu fl-ajruport. Fid-dawl taċ-ċirkostanzi attwali, il-Kummissjoni tqis li mhux xieraq li s-Sirja tiżdied fil-lista komuni ta' pajjiżi sugġetti għar-rekwizit ta' viża għal tranżitu fl-arjuporti kif mitlub minn ċerti Stati Membri fil-qafas tar-reviżjoni rikorrenti annwali tar-rekwiziti ta' viża għal tranżitu fl-ajruport nazzjonali.

Barra minn hekk, iggwidata mill-valutazzjoni tal-UNHCR dwar is-sitwazzjoni attwali, il-Kummissjoni hija lesta li tikkunsidra li tiehu aktar passi li jistgħu jkunu mehtieġa biex ittaffi l-piż minhabba l-ghadd dejjem jizdied ta' rifuġjati li qed jiġu ospitati fil-pajjiżi ġirien tas-Sirja. Barra minn hekk, il-Kummissjoni qed tistabbilixxi Programm ta' Protezzjoni Reġjonali, li għandu jkun operattiv sal-aħħar tal-2013, immirat lejn it-tisħiħ tal-kapaċitajiet fit-tul tal-pajjiżi ġirien tas-Sirja biex jgħinhom jittrattaw mar-rifuġjati f'konformità mal-istandards internazzjonali. Il-programm, b'total ta' baġit kurrenti ta' aktar minn EUR 13,2 miljun — li minnhom EUR 10 miljun mill-baġit tal-UE u l-bqija ta' EUR 3,2 miljun minn daww l-Istati Membri li beħsiebhom jipparteċipaw — se jinkludi kemm komponent ta' protezzjoni qawwija, bħalma huma r-registrazzjoni, il-bini u l-promozzjoni tal-kapaċità amministrattiva, kif ukoll azzjonijiet għall-benefiċċju dirett ta' rifuġjati, pereżempju t-titjib tal-aċċess għal ċerti drittijiet soċjoekonomiċi bħall-edukazzjoni jew il-kura tas-saħħa. L-ambitu preċiż tiegħu se jiddependi fuq ir-rieda tal-pajjiżi ospitanti ġirien tas-Sirja biex jimpenjaw ruhhom f'ċerti azzjonijiet.

Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni beħsiebha tkompli — flimkien mal-Uffiċċju ta' Appoġġ Ewropew fil-qasam tal-Ażil — id-diskussjonijiet mal-Istati Membri dwar is-sitwazzjoni tas-Sirjani fl-UE, bil-ħsieb li jiġi żgurat **grad oghla ta' konverġenza bejn l-approċċi tal-Istati Membri għat-trattament ta' Sirjani li qed ifittxu l-ażil**, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-evalwazzjoni tal-applikazzjonijiet tagħhom għall-ażil.

1.8. Il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni u t-trattament mal-"gellieda barranin"

L-UE għandha tibqa' vigilant i fir-rigward tal-possibbiltà tat-theddida li ċittadini tal-UE li jivvjaġġaw lejn is-Sirja bħala gellieda barranin jistgħu jikkawżaw għas-sigurtà tal-UE. Il-Kummissjoni se tkompli tappoġġja l-azzjonijiet li jkollhom l-ghan li jiskoraġġixxu lin-nies milli jsiru radikali u milli johorġu mill-UE biex imorru lejn is-Sirja bħala gellieda barranin billi żżid l-inizjattivi ta' kontrodiskors u billi toffri assistenza lill-Istati Membri fir-rigward tal-possibbiltà tat-theddida li l-persuni rimpatrijati jistgħu jġibu magħhom. Dan se jsir f'rabta

mal-hidma mibdija mill-Kummissjoni fil-qafas tan-Netwerk dwar is-Sensibilizzazzjoni tar-Radikalizzazzjoni tal-UE, li jahdem fuq azzjonijiet immirati lejn il-prevenzjoni u l-għieda kontra l-estremizmu vjolenti. Il-Kummissjoni tinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex jagħmlu użu aħjar mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-Tieni Ġenerazzjoni għal monitoraġġ aħjar tal-moviment tal-għallieda barranin. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem ukoll mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill lejn l-adozzjoni ta' proposta għal Direttiva dwar Regjistru tal-Ismijiet tal-Passigġieri tal-UE (PNR), billi l-iproċessar tad-dejta tal-PNR jipprovdi għodda biex jinkixef il-moviment ta' għallieda barranin li jtilqu jew li jirritornaw lejn l-UE permezz tal-ivvjaġġar bl-ajru. Barra minn hekk, jista' jkun hemm aktar użu ta' strumenti tal-UE kif ukoll għodod disponibbli skont ftehimiet internazzjonali bħall-Programm għat-Traċċar tal-Finanzjament tat-Terrorizmu (TFTP) — biex jiġu traċċati pagamenti relatati ma' movimenti terroristiċi. Fl-aħhar nett, il-Kummissjoni se tkompli tiffaċilita l-eżerċizzju tal-analiżi tar-riskju li l-għan tiegħu huwa li jidentifika r-riskji kbar ta' sigurtà għall-UE ġejjin miż-zieda tal-fenomeni tal-għallieda barranin u li jappoġġja l-identifikazzjoni ta' miżuri ta' mitigazzjoni possibbli. Dan se jsir f'assoċjazzjoni ma' Ċentru ta' Analizi tal-Intelliġenza tal-UE (IntCen), mal-Europol u mal-Frontex.

Il-Kunsill tal-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni li sar fis-7 ta' Ġunju 2013, fuq il-bażi ta' rapport mill-Koordinatur tal-UE ta' Kontra t-Terrorizmu, qabel li jiehu azzjoni kongunta biex tgħin fl-indirizzar ta' din it-teddida. Dan jista' jinkludi l-iskambju ta' informazzjoni u l-aħjar prattiki; l-impenn ta' analizi iktar profonda tal-motivazzjoni tal-għallieda barranin; impenn aktar qawwi ma' pajjiżi terzi; użu mtejjeb u koordinazzjoni tal-istrumenti, in-netwerks u l-aġenziji eżistenti.

1.9. Ippjanar għall-futur u titjib tal-koordinazzjoni

L-UE bdiet tippjana għall-perjodu ta' wara l-konflitt li jinkludi, iżda mhux limitat għal, impenn fl-oqsma tal-paċi u s-sigurtà, ir-rikostruzzjoni u r-riabilitazzjoni, l-elezzjonijiet, il-ġustizzja u l-istat tad-dritt u kwistjonijiet umanitarji.

Il-htigijiet se jkun bbażati jew fuq stimi tan-NU jew possibbilment fuq Valutazzjoni tal-Htigijiet ta' Wara l-Konflitt (VHWK). Bl-użu ta' immaġni satellitari, il-Kummissjoni diġà qed twettaq valutazzjoni tad-dannu biex jiġi stmata l-ispejjeż ta' rikostruzzjoni potenzjali, u l-indikazzjonijiet preliminari huma li hemm danni estensivi fiż-żoni l-aktar milquta mill-konflitti, notevolment f'Aleppo. L-eżerċizzju qed isehh fil-kuntest ta' grupp ta' donaturi ewlenin għas-Sirja u qed isir b'mod kongunt mal-Istati Uniti u mal-Ġappun. Barra minn hekk fl-2014 u wara din id-data, l-UE hija lesta li timmobilizza aktar assistenza (kemm umanitarja kif ukoll mhux umanitarja) kemm jekk it-tranżizzjoni ssehh fl-2013 kif ukoll jekk il-kriżi tkompli.

Sabiex jikkoordinaw l-isforz tal-assistenza matul il-kriżi u biex jippermettu lill-UE li jkollha rwol iktar prominenti u attiv, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli pproponew li s-segwitu jkun iggwidat u mmonitorjat permezz ta' Grupp EEAS tas-Servizzi tal-Kummissjoni li se jissorvelja u jikkoordina l-attivitajiet tal-UE. Fl-istess ħin, l-UE bihsiebha wkoll issaħħah ir-rwol tal-koordinazzjoni tad-donaturi dwar l-assistenza ekonomika u l-assistenza għall-iżvilupp tas-Sirja iżda wkoll għal-Libanu u l-Ġordan b'mod partikolari billi ż-żewġ pajjiżi huma l-aktar affettwati ekonomikament mill-kriżi Sirjana, u biex jaġixxu bħala pont bejn id-donaturi ewlenin, in-NU u l-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali għat-tranżizzjoni tal-ippjanar, billi kollha għandhom il-vantaġġi komparattivi speċifiċi f'dan ir-rigward. L-UE se tkompli tipparteċipa b'mod attiv fil-Grupp ta' Hidma dwar l-Irkupru Ekonomiku taht il-Grupp ta' Hbieb tal-Poplu Sirjan.

2. L-APPOĠĠ TAL-UE FIS-SIRJA U L-PAJJIZI TAL-VIČINAT

Il-kunflitt halla mill-inqas 6,8 miljun ruħ fi bżonn ta' għajnuna u 4,25 miljun persuna spustata internament. In-nuqqas ta' sigurtà u aċċess jibqa' l-akbar impediment għat-twassil tal-għajnuna. Minn tmiem l-2011 u b'rispons dirett lejn il-kriżi, il-baġit tal-UE ffinanzja azzjonijiet ġewwa u barra s-Sirja li ammontaw għal EUR 440 miljun (għajnuna umanitarja: EUR 265 miljun u għajnuna mhux umanitarja: EUR 175 miljun). Somma addizzjonali ta' EUR 413-il miljun diġà giet ipprovduta mill-Istati Membri tal-UE.

2.1. Fis-Sirja

Assistenza umanitarja

Fis-7 ta' Ġunju 2013, in-NU harghet appelli riveduti minn gos-Sirja u l-pajjiżi ġirien, li jistmaw li 10 miljun Sirjan, nofs il-popolazzjoni tal-pajjiż, se jkollha bżonn għajnuna qabel tmiem is-sena u għamlet proposta ġdida għal sejha għall-fondi ta' \$4,4 biljun (EUR 3,3 biljun).

Filwaqt li s-sitwazzjoni tal-aċċess dejjem iktar diffiċli tista' tirrendi l-għajnuna umanitarja aktar u aktar diffiċli, din tobbliġa lil aktar u aktar Sirjani jfittxu l-kenn f'pajjiżi ġirien. Fi ftit kliem, jekk l-aċċess gos-Sirja jsir impossibbli, l-assistenza umanitarja tal-UE u dik internazzjonali jkollha tintefaq fuq nies li jiġu spostati bħala konsegwenza. Barra minn hekk, l-UE tinsab fil-proċess ta' ttestjar ta' kanali alternattivi tal-kunsinna fis-Sirja. Huwa mistenni li dawn se jespandu hekk kif il-pajjiżi ġirien isiru dejjem aktar iffokati fuq l-għajnuna umanitarja ffaċilitata fis-Sirja.

Dak li għamilna sa issa:

- Il-forniment ta' EUR 124 miljun għall-għajnuna umanitarja mill-baġit tal-UE.
- Fis-Sirja l-iffinanzjar umanitarju tal-UE jappoġġja sokkors ta' emerġenza medika, protezzjoni, assistenza ta' nutrizzjoni u ikel, ilma, sanità u iġjene, kenn u servizzi loġistiċi. Lil hinn mill-fruntiera Sirjana, il-finanzjament jiżgura li n-nies li jaharbu mill-pajjiż jirċievu l-assistenza għas-salvataġġ fir-rigward tas-saħħa, l-ikel u l-kenn, kits tal-iġjene, ilma u servizzi sanitarji, u protezzjoni.
- Il-finanzjament umanitarju tal-UE jiġi allokat permezz tal-moviment tas-Salib l-Ahmar/il-moviment tan-Nofs Qamar l-Ahmar, permezz ta' diversi Organizzazzjonijiet Internazzjonali Mhux Governattivi u ta' aġenziji umanitarji tan-NU, inkluża l-UNHCR u dawk li l-mandat tagħhom jiffoka fuq il-protezzjoni u l-assistenza tat-tfal, bħal, pereżempju, l-UNICEF u Save the Children.
- Assistenza mhux finanzjarja giet provduta wkoll lit-Turkija u lill-Ġordan permezz tal-attivazzjoni tal-Mekkaniżmu tal-Protezzjoni Ċivili tal-UE, li wassal għall-konsenja ta' ambulanzi, kutri, ħiters u oġġetti oħra għal valur totali ta' EUR 1 miljun.
- Iċ-Ċentru għal Rispons ta' Emerġenza tal-UE mmobilizza timijiet ta' esperti fil-Ġordan u l-Libanu biex jivvalutaw il-htigijiet ta' assistenza għar-rifuġjati Sirjani. Dan sar b'kooperazzjoni mill-viċin ma' esperti umanitarji u mal-awtoritajiet lokali.

Dak li bihsiebna nagħmlu:

- Żieda fl-assistenza umanitarja b'EUR 250 miljun sabiex jintlaħaq total ta' EUR 515-il miljun kemm fis-Sirja kif ukoll fil-pajjiżi ġirien tagħha għall-bqija tal-2013.
- Il-forniment ta' aktar assistenza mhux finanzjarja u speċjalizzazzjoni permezz tal-Mekkaniżmu tal-Protezzjoni Ċivili u r-Rispons ta' Emerġenza tal-UE.

Assistenza ekonomika u għall-iżvilupp

L-assistenza kurrenti pprovduta mill-baġit tal-UE tiffoka prinċipalment fuq l-ghoti ta' appoġġ u l-bini tal-kapaċità għad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u għall-attivisti żgħażaġh u fuq l-iżgurar ta' aċċess għal xi servizzi mhux umanitarji, bħall-edukazzjoni, appoġġ psikosoċjali jew appoġġ għall-ħajja. Il-Kummissjoni identifikat azzjonijiet ulterjuri f'dawn is-setturi mhux umanitarji li jistgħu jiġu ffinanzjati. Dawn jinkludu t-taħriġ professjonali, is-saħħa, l-appoġġ għal midja ħielsa u indipendenti, il-preżervazzjoni tal-wirt kulturali, il-promozzjoni tad-djalogu, il-preparazzjoni tat-tranzizzjoni u l-bini tal-kapaċità ta' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili Sirjana (CSOs). Barra minn hekk, finanzjament ġdid (EUR 10 miljuni mill-Istrument għall-Istabbiltà) dan l-aħħar ġie approvat għar-reġjuni tat-Tramuntana tas-Sirja mill-Kummissjoni għal Xogħol bi Prova, flimkien mal-aġenziji tal-Istat Membri.

Fil-futur, il-livell tal-assistenza ekonomika u għall-iżvilupp li jista' jingħata fis-Sirja se jkun jiddependi direttament fuq l-evoluzzjoni politika u militari tal-kunflitt. Filwaqt li huwa essenzjali li jiġu kkonsolidati u mifruxa l-kanali tal-kunsinna sabiex jipprovdu aktar assistenza lill-popolazzjoni ċivili mill-aktar fis possibbli, l-isforzi tad-donaturi jistgħu jixxekklu b'mod sinifikanti jew saħansitra jitwaqqfu minhabba fl-ostilitajiet bejn il-partijiet konfligġenti. Taħt iċ-ċirkostanzi preżenti, il-modalitajiet implimentattivi jibqgħu l-isfida ewlenija minhabba li huwa kruċjali li jsir monitoraġġ bir-reqqa fir-rigward ta' min qed jirċievi l-assistenza, billi din l-assistenza tista' tiġi użata hażin biex aktar ikompli l-kunflitt.

Qed jiġu vvalutati għażliet differenti biex tiġi kkanalizzata aktar assistenza mhux umanitarja ekonomika u għall-iżvilupp, li jistgħu jindirizzaw il-htigijiet tal-popolazzjoni. Wara l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew tat-13/14 ta' Diċembru 2012¹, qed jiġu esplorati kanali oħra ta' appoġġ għall-popolazzjoni Sirjana permezz ta' Kunsilli tal-Amministrazzjoni Lokali li ġew stabbiliti dan l-aħħar f'żoni taħt il-gwida tal-oppożizzjoni fit-Tramuntana tas-Sirja.

Dak li għamilna sa issa:

- Il-forniment ta' EUR 53 miljun għall-assistenza ekonomika u għall-iżvilupp mill-baġit tal-UE, inklużi l-eżempji ta' hawn taħt.
- It-tnedija ta' żewġ proġetti implimentati mill-Aġenzija ta' Fondi u tax-Xogħol tan-Nazzjonijiet Uniti li għaddejjin fis-Sirja (EUR 10 miljun) li prinċipalment għandhom fil-mira lir-Rifuġjati tal-Palestina iżda li jappoġġaw ukoll lill-poplu Sirjan. L-ewwel proġett (EUR 7,3 miljun), għandu l-għan li jipprovdu ħiliet liż-żgħażaġh u li jiżgura s-sehem tagħhom fil-komunitajiet lokali tagħhom billi tingħatalhom l-opportunità li jibdwew inizjattivi ta' żvilupp lokali li jgħinu biex itaffu l-impatt tal-kriżi. It-tieni proġett (EUR 2,7 miljun) jipprovdi assistenza soċjali lill-familji l-aktar vulnerabbli li ġew affettwati minn zidiet fil-prezzijiet tal-ikel u ta' servizzi bażiċi oħra b'konsegwenza tal-kriżi.
- Il-kollaborazzjoni mal-UNICEF (EUR 5,7 miljun) biex tghin lil tfal vulnerabbli u spostati biex ikollhom aċċess għall-edukazzjoni fis-Sirja.
- L-implimentazzjoni ta' proġetti oħra permezz ta' Organizzazzjonijiet Mhux Governattivi bl-għan li jibnu l-kapaċitajiet ta' atturi tas-soċjetà ċivili Sirjani biex jimplimentaw proġetti fuq skala żgħira fis-Sirja. L-appoġġ għad-drittijiet tal-bniedem (għal dawk li jiddefendu d-drittijiet tal-bniedem, il-monitoraġġ tal-ksur ta' dawn id-drittijiet), u għas-settur tal-midja

¹ Is-sejha "għall-hidma fuq l-għażliet kollha għall-appoġġ u l-għajnuna lill-oppożizzjoni u biex jingħata aktar appoġġ għall-harsien ta' persuni ċivili".

qed jiġi pprovdut ukoll mill-Kummissjoni.

Dak li biġsiebna nagħmlu:

- Żieda fl-appoġġ diġà pprovdut biex jindirizza l-htigijiet dejjem jikbru fis-Sirja, minbarra l-assistenza umanitarja mogħtija, u permezz tal-kanali potenzjali kollha.
- Il-forniment ta' aktar appoġġ lill-OMG għall-forniment ta' servizzi bażiċi li jinkludu s-saħħa, l-edukazzjoni, u l-appoġġ għal mezzi tax-xandir indipendenti.
- Il-forniment ta' appoġġ addizzjonali lin-NU għal servizzi bażiċi inklużi s-saħħa, l-edukazzjoni u l-harsien tal-wirt kulturali.
- Il-forniment ta' appoġġ lill-entitajiet tal-oppożizzjoni biex jikkoordinaw l-assistenza lill-popolazzjoni ċivili b'mod aktar effettiv. Assistenza lill-kunsilli lokali biex jergħu jiġu stabbiliti u miżmuma ċerti servizzi bażiċi essenzjali bħal pereżempju s-saħħa, l-enerġija elettrika, il-ġbir tal-iskart jew fatturi tal-produzzjoni agrikola.

2.2. Il-Libanu

Fl-ebda pajjiż ieħor ma huma qed jinfirxu r-riskji tal-kunflitt tas-Sirja lil hinn mill-fruntiera aktar milli fil-Libanu. Il-fruntiera tal-Libanu baqgħet miftuħa għal kollox għar-rifuġjati kollha, li issa jlaħħqu aktar minn 513 000. Il-pajjiż qiegħed jiffaċċja kriżi tar-rifuġjati drammatika, li attwalment tlaħħaq għal aktar minn 10 % tal-popolazzjoni Libaniża u li mistennija tiżdied għal 25 % sal-aħħar tas-sena. 70 % tar-rifuġjati huma nisa u tfal. L-awtoritajiet wahedhom mhumie x kapaċi jlaħħqu mal-kriżi li qed ikollha konsegwenzi umanitarji wiesgħa kif ukoll konsegwenzi politiċi, ta' sigurtà u konsegwenzi soċjoekonomiċi.

Dak li għamilna sa issa:

- Il-forniment ta' totali ta' EUR 113-il miljun għall-assistenza (kemm umanitarja kif ukoll mhux umanitarja) mill-baġit tal-UE.
- L-assistenza umanitarja tiffoka fuq ir-registrazzjoni tar-rifuġjati, attivitajiet tas-saħħa (inkluż kura tas-saħħa ta' emerġenza għal persuni midruba), assistenza alimentari, id-distribuzzjoni ta' oġġetti mhux tal-ikel (tined, saqqijiet, kutri, ħiters, eċċ.), il-forniment ta' kenn, tal-ilma u ta' attivitajiet sanitarji, assistenza legali u logistika.
- It-tneċċija ta' diversi proġetti li jappoġġaw lill-UNHCR, lill-UNICEF, lill-UNWRA, lis-CSOs u lill-Gvern tal-Libanu — EUR 45 miljun biex jiġu indirizzati l-htigijiet fuq perjodu ta' żmien medju u twil — li jinkludu l-appoġġ edukattiv u r-rikostruzzjoni u r-riabilitazzjoni — tar-rifuġjati Sirjani.

Dak li biġsiebna nagħmlu:

- Aktar żieda fl-assistenza umanitarja mis-somma addizzjonali ta' EUR 250 miljun. Porzjon mill-EUR 20 miljun se jiġi implimentat sal-aħħar ta' Lulju.
- It-tneċċija ta' inizzjattiva ta' EUR 40 miljun bil-ħsieb ta' appoġġ kontinwu għall-attivitajiet fl-oqsma tal-edukazzjoni, tar-rikostruzzjoni u r-riabilitazzjoni, u biex tappoġġja l-isforzi ta' koordinazzjoni tal-gvern.
- Jintbagħat Espert Militari tal-UE fid-Delegazzjoni tal-UE biex jagħti pariri dwar kwistjonijiet ta' sigurtà u jappoġġja l-Forzi Armati Libaniżi.
- Orjentazzjoni mill-ġdid tal-programmi għaddeċċija (sa total ta' EUR 75 miljun) fl-oqsma tal-edukazzjoni, ir-rikostruzzjoni u r-riabilitazzjoni kif ukoll għall-ghajxien, biex iqisu wkoll il-konsegwenzi tal-kriżi fis-Sirja.

Is-sitwazzjoni tohloq riskju akbar lil sitwazzjoni li diġà hija politikament u makroekonomikament vulnerabbli. F'Jannar 2013, il-Gvern tal-Libanu u l-UNHCR stmaw l-ispiza totali annwali li jilqgħu r-rifuġjati għal aktar minn USD 700 miljun. Filwaqt li l-impatt tal-kriżi fis-Sirja fuq l-attività ekonomika b'mod globali kien imhallat, huwa ċar li l-baġit Lebaniz se jintlaqat hażin. Il-proposta attwali għal abbozz tal-baġit għall-2013 tipprevedi defiċit ta' USD 3,5 biljun.

Barra minn hekk, l-inċertezza politika kontinwa flimkien mal-polarizzazzjoni li qed tikber poġġiet il-politika uffiċjali ta' dissoċjazzjoni tal-Libanu f'riskju. Vjolenza settarja fit-Tramuntana tal-Libanu, kunflitti transfruntieri horox u vjolazzjonijiet ripetuti għall-integrità tat-territorju tal-Libanu qed ipoġġu l-pajjiż f'direzzjoni perikoluża.

Sa mill-bidu tal-kriżi, l-appoġġ tal-UE għal-Libanu jammonta għal EUR 113-il miljun. Madankollu, iż-żieda fid-deterjorament tas-sitwazzjoni titlob li jkun hemm rispons eċċezzjonali addizzjonali tal-UE li jinkludi miżuri fuq perjodu ta' żmien qasir u fit-tul biex jistabbilizzaw lil-Libanu. Huwa kruċjali li l-pajjiż jiġi mħares mill-isforzi ta' xi atturi lokali u reġjonali li qed jifirxu l-kunflitt Sirjan fuq art Lebaniza. Il-mitigazzjoni tal-kunflitt għandha tkun fil-qalba tar-rispons tal-UE. L-isforzi biex jiġi fformat gvern u li jibda negozju reali inkluża l-ġestjoni tal-fluss tar-rifuġjati għandhom jiġu appoġġjati sabiex jiġi evitat vakwu politiku dannuż. Il-posponiment tal-elezzjonijiet u l-estensjoni tal-mandat tal-Parlament bi 17-il xahar jirriskjaw li jesponu d-defiċit demokratiku tal-Libanu u t-twessigh tal-polarizzazzjoni settarja.

It-tishih tal-kapaċità tal-awtoritajiet Lebanizi biex jindirizzaw il-kriżi, inkluż bl-appoġġ tal-infrastruttura soċjali, u t-tishih tal-koordinazzjoni interministerjali kif ukoll il-koordinazzjoni tad-donaturi għandhom ikunu segwiti fil-kuntest ta' pakkett ta' assistenza komprensiva li qed nimplementaw. Fl-istess hin, l-assistenza umanitarja se tkun tehtieg li tigi intensifikata biex jiġu indirizzati l-htigijiet dejjem jikbru tal-popolazzjoni tar-rifuġjati. L-assistenza tal-UE qed tkun aġġustata mill-ġdid biex tiffoka fuq l-edukazzjoni u s-saħħa kif ukoll fuq il-gruppi vulnerabbli, inklużi r-rifuġjati Palestinjani mis-Sirja. Il-possibbiltà li wiehed joħloq kampijiet tar-rifuġjati li reċentement ixxandret mill-awtoritajiet Lebanizi għandha titqies ukoll, inklużi r-riskji ta' sigurtà inevitabbli li ġgib magħha. Huwa importanti li wiehed jesplora l-ghazliet kollha fl-indirizzar tal-problemi tal-Libanu, inkluż l-involviment tal-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali.

Rispons komprensiv tal-UE għandu jinkludi wkoll l-appoġġ għall-forzi Armati Lebanizi (LAF). L-LAF hija pilastru ewlieni tal-apparat ta' sigurtà fil-Libanu iżda topera fin-nuqqas ta' strateġija ta' difiża militari/tal-gvern. L-LAF hi rrispettata u billi hija interkonfessjonali fl-istruttura, titqies bħala imparzjali u newtrali. Aktar djalogu u kooperazzjoni huma mehtieġa biex jissahħu l-kapaċitajiet tal-LAF bħala fornitur imparzjali tas-sigurtà fil-Libanu.

2.3. Il-Ġordan

Minkejja li qed issir aktar diffiċli s-sitwazzjoni makroekonomika, il-Ġordan kellu rwol vitali fil-forniment ta' appoġġ fl-ghadd li dejjem jizdied ta' rifuġjati li qed jaharbu l-atroċitajiet ('il fuq minn 472 000 irreġistrati jew fil-proċess li jiġu rreġistrati mal-UNHCR sal-bidu ta' Ġunju).

Dak li għamilna sa issa:

- Il-forniment ta' EUR 87 miljun għall-assistenza (kemm umanitarji kif ukoll mhux umanitarja) mill-baġit tal-UE.
- L-assistenza umanitarja tiffoka fuq attivitajiet tas-saħħa (inkluża l-kura tas-saħħa ta' emergenza għal persuni midruba fil-gwerra), assistenza alimentari, id-distribuzzjoni ta' oġġetti mhux tal-ikel (tined, saqqijiet, kutri, hiters, eċċ.), il-forniment ta' kenn, tal-ilma u ta' attivitajiet ta' sanità, attivitajiet psikosoċjali u protezzjoni.
- It-tnedija ta' diversi proġetti li jappoġġaw lill-UNICEF u l-UNESCO — EUR 20,9 miljun biex jipprovdu aċċess għall-edukazzjoni formali u informali u għal servizzi oħra għal Sirjani vulnerabbli, b'mod partikolari għat-tfal, kif ukoll għall-komunitajiet ospitanti.

Dak li bihsiebna nagħmlu:

- Aktar zieda fl-assistenza umanitarja mis-somma addizzjonali ta' EUR 250 miljun. Porzjon ta' EUR 20 miljun se jiġi implimentat sal-aħħar ta' Lulju.
- Żieda fl-appoġġ għal komunitajiet ospitanti fit-Tramuntana tal-Ġordan u l-provvediment ta' tmexxija fil-koordinazzjoni tal-assistenza internazzjonali għal dawn il-komunitajiet.
- Il-forniment ta' EUR 25 miljun għall-assistenza ekonomika u għall-iżvilupp — EUR 20,4 miljun f'appoġġ baġitarju lill-awtoritajiet Ġordani biex jassistu bl-ispiża li tipprovdi l-edukazzjoni lit-tfal rifuġjati Sirjani fi bliet u rħula tal-Ġordan partikolarment milquta mill-kriżi tar-rifuġjati u ammont ieħor ta' EUR 4,6 miljun lill-UNICEF. Il-mobilizzazzjoni ta' porzjon ieħor mill-EUR 25 miljun fit-tieni stadju.

Il-gvern, sa issa, ibbaża fuq l-istimi tal-ispejjeż għall-2013 fuq għadd totali ta' 660 000 rifuġjat. L-estimi huma li l-ispiża totali ta' appoġġ għal dan l-għadd ta' rifuġjatii għall-baġit tal-gvern u għall-organizzazzjonijiet internazzjonali se tilhaq USD 1,4 biljun.

Il-Ġordan iffaċċja kundizzjonijiet ekonomiċi li qeghdin imorru għall-aġar mill-2011 minhabba t-taqlib reġjonali u l-ambjent ekonomiku globali u reġjonali dgħajjef. Minn mindu faqqa' l-kunflitt fis-Sirja, il-kost tal-ospitalità tar-rifuġjati Sirjani huwa stmat li qabeż is-EUR 600 miljun (madwar 3 % tal-PDG). Taht il-pressure ta' tnaqqis qawwi ta' riżervi internazzjonali fl-ewwel nofs tal-2012, l-awtoritajiet tal-Ġordan ftiehm fuq USD 2 biljun, arrangement ta' 36 xahar Stand-By mill-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI).

Mill-bidu tal-kriżi, l-appoġġ tal-UE lill-Ġordan jammonta għal EUR 87 miljun. Hemm hteġa ċara għal aktar appoġġ. Lil hinn mill-ghajnuna umanitarja addizzjonali indispensabbli mill-baġit tal-UE stmat bejn EUR 50-75 miljun, ir-rispons tal-UE għat-talba tal-Ġordan għall-ghajnuna għandu jkun notevolment ipprovdut bl-appoġġ baġitarju settorjali permezz ta' zieda fuq programmi eżistenti, speċjalment fil-qasam tal-edukazzjoni.

Barra minn hekk, il-Kunsill u l-Parlament qed jiġu mhegga ferm biex jiehdu deċiżjoni dwar il-proposta tal-Kummissjoni biex jingħataw EUR 180 miljun għall-Assistenza Makrofinanzjarja lill-Ġordan, li se jikkontribwixxu wkoll biex itaffu l-problemi ekonomiċi tal-Ġordan.

2.4. It-Turkija

Sa mill-bidu tal-kriżi, it-Turkija laqgħet fis-17-il ċentru ta' akkoljenza tagħha aktar minn 380 000 rifuġjat Sirjan, minbarra hafna oħrajn (370 000 skont xi stimi) li daħlu fit-territorju Tork mingħajr ma ġew registrati minnufih fil-kampijiet u li attwalment qed joqogħdu f'diversi bliet fil-pajjiż. L-UNHCR issuggeriet li sa miljun rifuġjat jistghu jkun preżenti fit-Turkija sa

tmiem l-2013. It-Turkija ħabbret il-kostruzzjoni ta' 5 kampijiet godda b'total ta' kapacità addizzjonali ta' 60 000, li wiehed minnhom se jkun qed jospita s-Sirjaki (Kristjani). L-awtoritajiet Torok għandhom il-mertu li offrew ċentri ta' akkoljenza ta' kwalità għolja u qed jipprovdu assistenza umanitarja adegwata.

It-Turkija kienet meħtieġa għorr piż finanzjarju sinifikanti ta' madwar EUR 600 miljun sal-lum, bi ftit appoġġ mill-komunità internazzjonali. L-UE wiegħdet pakkett globali ta' EUR 27 miljun, notevolment biex tagħti appoġġ lill-UNHCR u lill-organizzazzjonijiet u l-komunitajiet lokali biex ilaħħqu mar-rifuġjati. L-awtoritajiet kellhom jitrattaw ma' pressjonijiet u tensjonijiet li dejjem jiżdiedu fil-komunità lokali tagħhom (li jikkonċernaw, fost oħrajn, aċċess għas-servizzi tas-saħħa u tal-edukazzjoni). Dawn it-tensjonijiet jistgħu jiżdiedu wara d-dhul fis-seħħ tal-Liġi l-ġdida dwar il-Barranin u l-Protezzjoni Internazzjonali, li għandha eventwalment tiftaħ it-triq għar-rifuġjati biex ifittxu x-xogħol fis-suq miftuħ. Barra minn hekk, u b'mod partikolari wara l-attakk bil-bombi f'Reyhanli fin-Nofsinhar tal-Provinċja ta' Hatay fejn aktar minn 50 ruh inqatlu, il-popolazzjoni Torka ingenerali tinsab imħassba dwar l-esponiment tat-Turkija għall-kriżi tas-Sirja. Jekk it-Turkija tirreġistra u tagħti aċċess lill-OMG internazzjonali tista' tippermetti li aktar riżorsi jilhquha.

2.5. L-Iraq

Sal-bidu ta' Ġunju, l-Iraq laqa' madwar 158 000 rifuġjat, il-maġġoranza tagħhom fit-tramuntana tal-pajjiż (ir-Reġjun tal-Kurdistan). Ir-rispons ta' emerġenza għal htigijiet umanitarji tar-rifuġjati bħalissa huwa manigġabbli bl-ghoti ta' appoġġ mill-Ministeru tal-Iraq għall-Migrazzjoni u l-Ispostament f'kollaborazzjoni mal-UNHCR u ma' aġenziji oħra tan-NU. Il-fruntiera tal-Iraq fil-Gvernorat ta' Anbar kienet magħluqa l-parti l-kbira tal-ħin u għadd limitat ta' persuni jithallew jaqsmu kuljum. Il-punt ewlenin fil-fruntiera bejn is-Sirja u r-reġjun Kurd tal-Iraq jinsab magħluq minn Mejju 2013.

L-Iraq ilu jhabbat wiċċu ma' kriżi politika serja. It-tensjonijiet settarji qed jiżdiedu, u din hija kawża ta' thassib f'pajjiż fejn il-ħajja politika hija bbażata fuq bilanċ etno/settarju fragli. Il-proċess politiku ta' wara l-2003 fl-Iraq jinsab f'riskju li jisfaxxa.

Il-qagħda interna hija aggravata minhabba effetti konsegwenzjali serji ta' politika u ta' sigurtà mill-kriżi fis-Sirja. Hemm rabtiet ikkonfermati bejn Al Qaeda fl-Iraq — responsabbli għall-biċċa l-kbira tal-attakki terroristiċi — u l-elementi radikali fis-Sirja, notevolment f'Jabhat al-Nusra.

Min-naħa l-oħra, l-eskalazzjoni eventwali ta' kriżi fl-Iraq, pajjiż li reġa' deher bħala l-front tad-diviżjoni bejn id-dinjiet tax-Xiiti u s-Sunni, jaf ikollha riperkussjonijiet serji fir-reġjun. L-UE għandha għalhekk issaħħaħ il-kuntatti tagħha mal-awtoritajiet Iraqini u mar-rappreżentanti mill-partiti politiċi kollha sabiex jipprovdu appoġġ għal kwalunkwe inizzjattiva lokali li twassal għal aktar stabbiltà.

3. KONKLUŻJONIJIET

Il-qagħda fis-Sirja hija l-aktar qagħda umanitarja drammatika li d-dinja qed tiffaċċja fil-preżent. L-UE għandha d-dmir morali u umanitarju li tgħin lin-nies fil-bżonn. Din hija r-raġuni għalfejn il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli impenjaw ruhhom biex jimmobilizzaw pakkett ta' għajjnuna sinifikanti. Il-Kummissjoni se talloka ammont addizzjonali ta' EUR 400 miljun mill-baġit ta' din is-sena għall-htigijiet umanitarji, ekonomiċi u ta' żvilupp fis-Sirja u r-reġjuni ġirien, partikolarment il-Ġordan u l-Libanu, ammont li jwassal għall-kontribut globali mill-UE ta' aktar minn EUR 1,25 biljun sa issa.

Madanakollu, is-severità tal-kriżi u t-tbatija tal-bniedem fis-Sirja u fil-pajjiżi ġirien ma jistgħux jissolvew bi flus żejda biss. Għaldaqstant huwa kruċjali li tinstab soluzzjoni politika dejjiema malajr, li tiggarantixxi l-waqfien tal-vjolenza u li twassal għal gvern ta' tranżizzjoni inklużiv. Dan jista' jintlaħaq biss permezz ta' djalogu. Il-fatt li l-UE tagħti sehemha biex tintlaħaq soluzzjoni politika jinsab fil-qalba tal-azzjoni tal-UE u jsaħħaħ l-approċċ komprensiv ippreżentat f'din il-Komunikazzjoni konġunta.

L-appoġġ politiku u finanzjarju tal-UE huwa kemm immedjat kif ukoll għat-tul. Din il-Komunikazzjoni tenfasizza d-determinazzjoni tal-UE biex tappoġġa lil dawk li jaspiraw għall-paċi u d-demokrazija fir-reġjun u biex tittaffa t-tbatija u l-miżerja kkawżati minn dan il-kunflitt. L-UE tinsab f'pożizzjoni tajba biex tagħti kontribut deċiżiv billi tigbor flimkien l-istrumenti u l-politiki li għandha għad-dispożizzjoni tagħha. Fl-istess hin, minhabba l-instabilità reġjonali li qed tiżdied u l-htigijiet umanitarji li qed jikbru, din il-Komunikazzjoni hija wkoll sejha għal donaturi oħra biex jirdupjaw l-isforzi tagħhom biex jirrispondu għall-kriżi.

Anness 1

Finanzjament totali tal-UE b'rispons ghal krizi tas-Sirja (mill-11/06/13)

Tipi ta' Assistenza	Assistenza diġà pprovduta						Total	Assistenza addizzjonali	TOTAL GLOBALI
	Is-Sirja	Il-Ġordan	Il-Libanu	It-Turkija	L-Iraq	Reġjonali			
Assistenza umanitarja tal-UE	124	63	66	6	6	0	265	400	840
Assistenza mhux umanitarja tal-UE (ekonomika, għall-iżvilupp u assistenza għall-istabilizzazzjoni)	53	24	48	22	7	21	175		
TOTAL GLOBALI tal-Baġit tal-UE	178	87	113	27	14	21	440	400	840
Perċentwal	40 %	20 %	26 %	6 %	3 %	5 %			
Kontribuzzjoni tal-Istati Membri tal-UE (assistenza umanitarja)							413		413
TOTAL GLOBALI tal-UE (baġit tal-UE + l-Istati Membri)							853	400	1 253

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA GHAL PROPOSTI

1. QAFAS TAL-PROPOSTA/INIZJATTIVA

1.1 Titolu tal-proposta/inizjattiva

Komunikazzjoni Kongunta mill-Kummissjoni u mir-Rappreżentant Gholi għall-Politika Barranija u ta' Sigurtà: “Lejn strateġija komprensiva tal-UE għall-kriżi Sirjana”

1.2. Qasam/oqsma ta' politika kkonċernat(i) fl-istruttura ABM/ABB²

Relazzjonijiet Esterni

1.3. Natura tal-proposta/inizjattiva

☐ Il-proposta/inizjattiva hija dwar **azzjoni ġdida**

☐ Il-proposta/inizjattiva hija dwar **azzjoni ġdida li ssegwi proġett pilota/azzjoni preparatorja³**

☒ Il-proposta/inizjattiva hija dwar **l-estensjoni ta' azzjoni eżistenti**

☐ Il-proposta/inizjattiva hija dwar **azzjoni diretta mill-ġdid lejn azzjoni ġdida**

1.4. Għanijiet

1.4.1. *L-għan(ijiet) strategiku/ċi pluriennali tal-Kummissjoni li lejhom hija diretta l-proposta/l-inizjattiva*

L-Ewropa fid-Dinja: nagħmlu l-preżenza tagħna tinhass fix-xena globali

1.4.2. *L-għan(ijiet) speċifiku/ċi u l-attività/ajiet tal-ABM/ABB kkonċernata/i*

L-attività/attivitàjiet tal-ABM/ABB ikkonċernata/ikkonċernati:

19.08 Il-Politika Ewropea tal-Viċinat u r-relazzjonijiet mar-Russja

23.02 Għajnuna Umanitarja

Għanijiet speċifiċi li jirrigwardaw l-attività ABM — 19.08

1. Inseddqu l-kundizzjonijiet għal kooperazzjoni mill-qrib bejn l-UE u l-ġirien tagħha u għall-integrazzjoni reġjonali u multilaterali;

2. Nappoġġjaw ir-riformi ekonomiċi u settorjali tal-ġirien tal-UE, u nippromwovu aktar integrazzjoni mal-UE u fost il-pajjiżi ġirien infushom;

3. Nippromwovu d-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt, u sehem fir-riżoluzzjoni tal-kunflitti fil-viċinat tal-UE.

Għanijiet speċifiċi li jirrigwardaw l-attività ABM — 23.02

² ABM: Ġestjoni Abbażi tal-Attivitajiet – ABB: Baġitjar Abbażi tal-Attivitajiet.

³ Kif imsemmi fl-Artikolu 49(6)(a) jew (b) tar-Regolament Finanzjarju.

1. Niżguraw provvediment rapidu, effettiv u bbażat fuq il-htigijiet ta' assistenza umanitarja u għajnuna ta' sokkors tal-UE lil persuni affaċċati bil-konsegwenzi immedjati tad-diżastri naturali u dawk ikkawżati mill-bniedem u nipprovdu assistenza lill-vittmi ta' krizijiet imtawla.

1.5. **Durata u impatt finanzjarju**

X Proposta/inizjattiva ta' **perjodu limitat**

– x Proposta/inizjattiva fis-seħh fl-2013

– x Impatt finanzjarju fl-2013

☐ Proposta/inizjattiva ta' **durata mingħajr limitu**

– Implimentazzjoni b'perjodu tal-bidu mill-YYYY sal-YYYY,

– segwita minn operazzjoni shiħa.

1.6. **Il-mod(i) ta' ġestjoni ppjanat(i) għall-baġit 2013⁴**

x **Ġestjoni ċentralizzata diretta** mill-Kummissjoni

x **Ġestjoni ċentralizzata indiretta** mad-delegazzjoni ta' kompiti ta' implimentazzjoni lil:

– x agenziji eżekuttivi

– ☐ korpi stabbiliti mill-Komunitajiet⁵

– x korpi nazzjonali tas-settur pubbliku/korpi b'missjoni tas-servizz pubbliku

– x persuni fdati bl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi skont it-Titolu V tat-Trattat tal-Unjoni Ewropea u identifikati fl-att bażiku rilevanti skont it-tifsira tal-Artikolu 49 tar-Regolament Finanzjarju

☐ **Ġestjoni kondiviża** mal-Istati Membri

x **Ġestjoni deċentralizzata** ma' pajjiżi terzi

x **Ġestjoni kongunta** ma' organizzazzjonijiet internazzjonali

2. **MIŻURI TA' ĠESTJONI**

2.1. **Regoli dwar il-monitoraġġ u r-rappurtar**

Speċifika l-frekwenza u l-kundizzjonijiet.

Ir-regoli dwar il-monitoraġġ u r-rappurtar kif stabbiliti fil-bażijiet legali rilevanti se jiġu applikati.

2.2. **Sistema ta' ġestjoni u ta' kontroll**

2.2.1. *Riskju(i) identifikat(i)*

- 1) In-nuqqas ta' stabbiltà politika u amministrattiva f'pajjiżi shab jista' jwassal għal diffikultajiet fit-tfassil ta' programmi, dewmien fir-rimborż ta' fondi u telf fl-effettività;
- 2) In-nuqqas ta' ċirkolazzjoni ta' informazzjoni jista' jtellef ir-risoluzzjoni ta' kwistjonijiet problematiċi marbuta mal-ġestjoni tal-għajnuna.

⁴ Dettalji dwar il-modi ta' ġestjoni u r-referenzi għar-Regolament Finanzjarju jinsabu fis-sit elettroniku BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁵ Kif inhu msemmi fl-Artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju.

2.2.2. Metodu(i) ta' kontroll previst(i)

Il-metodi ta' kontroll previsti jikkonformaw mal-istandards tal-kontroll intern tal-Kummissjoni kif stipulat fil-Pjanijiet ta' ġestjoni tas-servizzi rilevanti.

Fil-qasam tal-ghajnuna umanitarja, hemm sistema effettiva ta' kontroll ibbażata fuq l-użu ta' esperti esterni li jwettqu valutazzjonijiet *ex-ante* tal-proġetti u l-monitoraġġ, kif ukoll evalwazzjonijiet. Il-proġetti umanitarji huma suġġetti għal verifika esterna.

2.3. Miżuri għall-prevenzjoni tal-frodi u tal-irregolaritajiet

Speċifika l-miżuri ta' prevenzjoni u ta' protezzjoni eżistenti jew previsti.

Il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea u l-ġlieda kontra l-frodi u l-irregolaritajiet jiffurmaw parti integrali tal-bażijiet ġuridiċi rilevanti. Il-monitoraġġ amministrattiv ta' kuntratti u ta' pagamenti huwa r-responsabbiltà tal-Uffiċjal Awtorizzanti rilevanti, filwaqt li għall-ghajnuna umanitarja r-responsabbiltà taqa' fuq il-Kwartieri Ġenerali meġhuna minn esperti tal-ECHO f'dan il-qasam. Se tingħata attenzjoni partikolari lin-natura tan-nefqa (l-eligibbiltà tan-nefqa), lir-rispett tal-baġits (nefqa attwali) u li jiġu vverifikati informazzjoni ta' appoġġ u dokumentazzjoni rilevanti (evidenza ta' nefqa).

3. STIMA TAL-IMPATT FINANZJARJU TAL-PROPOSTA/INIZJATTIVA

3.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju pluriennali u l-linja/i tal-baġit tan-nefqa affettwata/i

- Linji tal-baġit tan-nefqa eżistenti

Skont l-intestaturi tal-qafas finanzjarju multiannwali u l-linji baġitarji.

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	Linja tal-baġit	Tip ta' nefqa	Kontribuzzjoni			
	Numru [Deskrizzjoni.....]	AD/AMD ⁽⁶⁾	mill-pajjiżi tal-EFTA ⁷	mill-pajjiżi kandidati ⁸	minn pajjiżi terzi	fis-sens tal-Artikolu 21(2)(b) tar-Regolament Finanzjarju
23.02.01	HUMA- Ghajnuna umanitarja	AD	LE	LE	LE	LE
19.08.01	ENPI — Kooperazzjoni finanzjarja ma' pajjiżi tal-Mediterran	AD	LE	LE	LE	LE
19.04.01	EIDHR - Strument Ewropew għad-Demokrazija u d-Drittijiet tal-Bniedem	AD	LE	LE	LE	LE

⁶ AD= Approprijazzjonijiet Differenzjati / AMD= Approprijazzjonijiet Mhux Differenzjati

⁷ EFTA: Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles

⁸ Il-pajjiżi kandidati u, fejn applikabbli, il-pajjiżi kandidati potenzjali mill-Balkani tal-Punent.

3.2. Impatt stmat fuq in-nefqa ta' EUR miljuni (sa 3 punti deċimali)

Sommarju

Impatt Stmat fuq in-Nefqa				
Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali		Intestatura 4 – Relazzjonijiet Esterni		
			2013	2014
Appropriazzjonijiet Operazzjonali				
23.02.01 - Assistenza Umanitarja	Impenji	(1)	250 000	-
	Pagamenti	(2)	140 000	110 000
19.08.01 - Kooperazzjoni Finanzjarja ENPI mal-pajjiżi Mediterranji	Impenji	(3)	145 000	-
	Pagamenti	(4)	75 400	69 600
19.04.01 - EIDHR - Strument Ewropew għad-Demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem	Impenji	(5)	5 000	-
	Pagamenti	(6)	2 600	2 400
Appropriazzjonijiet Operazzjonali Totali		Impenji	(1+3+5)	400 000
		Pagamenti	(2+4+6)	182 000
Appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett finanzjarju għal programmi speċifiċi			-	-
Appropriazzjonijiet totali		Impenji	(1+3+5)	400 000
		Pagamenti	(2+4+6)	182 000

3.2.1. *Stima tal-impatt fuq l-appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva*

3.2.1.1. Sommarju

- ☒ Il-proposta/inizjattiva ma tehtieg l-ebda użu ta' appropriazzjonijiet amministrattivi addizzjonali
- ☐ Il-proposta/inizjattiva tehtieg l-użu ta' appropriazzjonijiet amministrattivi, kif spjegat hawn taht:

3.2.1.2. Stima tar-riżorsi umani mehtiega

- ☒ Il-proposta/inizjattiva ma tehtigx l-użu ta' riżorsi umani addizzjonali
- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva tehtieg l-użu ta' riżorsi umani, kif spjegat iktar 'l isfel:

3.2.3. *Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali*

- ☒ Il-proposta/l-inizjattiva hija kompatibbli mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali.
- ☒ Il-proposta/l-inizjattiva se tinvolvi r-riprogrammazzjoni tal-intestatura rilevanti fil-qafas finanzjarju pluriennali.

Il-finanzjament addizzjonali għall-attivitajiet identifikati f'din id-dikjarazzjoni se jkun iffinanzjat totalment permezz tal-programmazzjoni u l-iskjerament mill-ġdid tal-pakketti finanzjarji tal-istrumenti tar-relazzjonijiet esterni li huma parti mill-Intestatura 4 tal-qafas finanzjarju pluriennali, notevolment għall-benefiċċju ta' HUMA u ENPI fl-2013.

L-ammont addizzjonali ta' EUR 400 miljun se jiġi minn diversi strumenti dwar ir-relazzjonijiet esterni tal-Intestatura 4 kif deskritt fit-tabella ta' hawn taht.

Riassenjazzjoni u programmar mill-ġdid tal-fondi għall-kriżi tas-Sirja mill-baġit tal-2013

Strument	Kapitolu tal-Baġit	Impenji għal trasferiment potenzjali lil HUMA 23 02 (f'miljuni ta' EUR)	Pagamenti għal trasferiment potenzjali lil HUMA 23 02 (f'miljuni ta' EUR) 2013		Impenji mhux Umanitarji (f'miljuni ta' EUR)	Pagamenti mhux Umanitarji (f'miljuni ta' EUR) 2013
ENPI	19 08	30	30		145	75.4
EIDHR	19 04				5	2.6
DCI	19 10, 19 09	40	40			
INSC	19 06	25	15			
IFS	19 06	15				
CFSP	19 03	40				
MFA	01 03	25	15			
HUMA	23 02	2.3				
Protezzjoni Ċivili	23 03 06	2.7	3			
EAR	40 02	70	37			
TOTAL		250	140		150	78

- ☐ Il-proposta/inizjattiva tirrekjedi l-applikazzjoni tal-istrument ta' flessibbiltà⁹.

3.2.4. Kontribuzzjonijiet minn partijiet terzi

- X Il-proposta/l-inizjattiva ma tipprovdi l-ebda kofinanzjament minn partijiet terzi
- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva tipprovdi għall-kofinanzjament stmat hawn taht:

3.3. Stima tal-impatt fuq id-dhul

- X Il-proposta/l-inizjattiva ma għandha l-ebda impatt finanzjarju fuq id-dhul.
- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva għandha l-impatt finanzjarju li ġej:
- ☐ fuq ir-rizorsi proprji
- ☐ fuq id-dhul mixxellanju

⁹ Ara l-punti 19 u 24 tal-Ftehim Interistituzzjonali.

f' miljuni ta' EUR (sa 3 ċifri wara l-punt deċimali)

Linja tad-dhul tal-baġit:	Approprijazzjo nijiet disponibbli ghall- eżerċizzju tal- baġit li ghaddej	Impatt tal-proposta/tal-inizjattiva ¹⁰						
		Sena N	Sena N+1	Sena N+2	Sena N+3	...dahhal il-kolonna kollha li jkunu mehtiega biex turi kemm idum l-impatt (ara l-punt 1.6)		
Artikolu								

Għal dhul assenjat mixxellanju, speċifika l-linja/i tal-baġit tan-nefqa affettwata/i.

[...]

Speċifika l-metodu tal-kalkolu tal-impatt fuq id-dhul.

[...]

¹⁰

Fir-rigward ta' rizorsi proprji tradizzjonali (dazji doganali, imposti fuq iz-zokkor), l-ammonti indikati għandhom ikunu ammonti netti, jiġifieri ammonti grossi wara tnaqqis ta' 25 % tal-ispejjeż tal-ġbir.